

VN/13868/2026

Avdelningen för styrning av
social och hälsovården

UTREDNINGSPROJEKT OM ATT BEGRÄNSA ANVÄNDNINGEN AV HYRARBETE

Social- och hälsovårdsministeriet utlyser statsunderstöd för ett fortsatt utredningsprojekt som gäller begränsning av kostnaderna för användningen av hyrarbete. Målet är att, utifrån den information som samlas in och en bedömning av de ekonomiska konsekvenserna, omvandla de rekommenderade koefficienter som nu har tagits fram till bindande pristak för avtalsparterna samt att utvidga modellen till nya yrkesgrupper. Avsikten är också att skaffa en nationell elektronisk beställnings- och offertplattform för regionernas bruk samt att bygga upp en prognos- och beräkningsmodell för vikariehantering.

Bakgrund till ansökan

Social- och hälsovårdsministeriet beviljade 600 000 euro i projektfinansiering till Österbottens välfärdsområde för att bygga upp en modell för upphandling och avtal om hyrarbete för Finlands välfärdsområden, Helsingfors och HUS under perioden 1.5.2025–31.5.2026. Projektet administreras av Österbotten och genomförs för välfärdsområdena av Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, som ägs av välfärdsområdena.

Bakgrunden till projektet var den utmanande personalsituationen under åren 2022–2023 och den betydande kostnadsökningen för personaluthyrning som följde av detta. En modell för hantering av hyrarbete har sökts bland annat i Sverige. Användningen av hyrarbete har år 2025 sjunkit till cirka hälften av den faktiska nivån år 2023, då den uppgick till cirka 600 miljoner euro. Under projektet har man kartlagt praxis och faktiska kostnader för hyrarbete och vikariehantering i regionerna under åren 2024 och 2025. Projektet har lett till resultat: nationella minimikrav, upphandlingsmodeller och en verksamhetsmodell som bygger på koefficientbaserad prissättning har tagits fram för regionerna.

Trots den tillfälliga förbättringen av situationen kan utmaningarna i fråga om tillgången på personal förväntas förbli svåra även på längre sikt. De regionala skillnaderna är fortfarande betydande. Orsaken till användningen av hyrarbete är ofta antingen en reaktiv respons på en plötslig personalbrist eller, i flera fall, rekryteringsproblem som redan har blivit kroniska. Ofta är det inte fråga om ett planerat val. Utöver den ekonomiska utmaningen handlar användningen av hyrarbete också i hög grad om frågor som gäller kompetens och kontinuitet i vården.

Statsunderstöd för utveckling av upphandlingsmodeller för hyrarbete samt för främjande av personalrekrytering och kvarhållningskraft

Social- och hälsovårdsministeriet utlyser understöd vars mål, utifrån resultaten av det pågående projektet, är att förbättra tillgången på personal och stärka välfärdsområdenas

VN/13868/2026

Avdelningen för styrning av
social och hälsovården

förmåga att leda vikariehanteringen med hjälp av information genom att ändra upphandlings-, verksamhets- och avtalsmodeller samt spelregler som gäller hyrarbete.

Utöver det ovannämnda övergripande målet har projektet följande specificerade mål:

- **Bindande takkoefficienter och utvidgning:** När prisdata och det nya social- och hälsovårdsavtalet har fastställts omvandlas rekommendationerna till bindande pristak och utvidgas tidigare än planerat till nya yrkesgrupper.
- **Elektronisk beställnings- och offertplattform:** En digital plattform upphandlas och tas i nationellt bruk för realtidsbaserad informationsledning av vikariehanteringen.
- **Optimering av vikariehanteringen:** En prognos- och beräkningsmodell utvecklas för att välja det mest kostnadseffektiva sättet att ordna vikarier.

Ansökan om understöd

Social- och hälsovårdsministeriet utlyser, från moment 33.03.63 Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år), sammanlagt högst 750 000 euro för det utredningsprojekt som avses i denna utlysning. Det understöd som kan sökas får användas högst under perioden 1.7.2026–31.12.2027. Närmare villkor och begränsningar för användningen fastställs i beslutet om statsunderstöd.

Ansökningsblanketten, blanketten för projektets budget och den preliminära projektplanen ska lämnas in till social- och hälsovårdsministeriet senast den 15.6.2026 kl. 16.15 per e-post till adressen kirjaamo.stm@gov.fi med hänvisningen VN/13868/2026. De blankettmallar som ska användas finns på stm.fi: <https://stm.fi/sv/finansiering-och-understod/statsunderstod#blanketterstatsunderstod>

Statsunderstöd beviljas för en projekthelhet. Understödet kan vidareförmedlas om det är nödvändigt med tanke på uppnåendet av understödets mål.

Sökande kan vara välfärdsområdena och Helsingfors stad enligt vad som närmare anges nedan om understödets användningsändamål. Som delgenomförare i projekten kan välfärdsområden, välfärdssammanslutningar, kommuner, samkommuner och allmännyttiga samfund delta. Understödet beviljas till fullt belopp. Med understödet genomförs en projekthelhet vars syfte är att producera information för gemensamt bruk för alla välfärdsområden, Helsingfors stad och HUS. Det är därför motiverat att projektet finansieras i sin helhet nationellt.

Förutom sökanden ska även alla delgenomförare som deltar i projektet anges i ansökan och i separata budgetar. Som delgenomförare räknas aktörer till vilka understöd vidareförmedlas eller som deltar i projektets självfinansieringsandel genom arbetsinsats, utan att understöd vidareförmedlas. I ansökan ska, med hjälp av projektets budgetblankett, anges det statsunderstödsbelopp som söks samt en användningsplan med årsverken och

VN/13868/2026

Avdelningen för styrning av
social och hälsovården

kostnader samt annan planerad användning av anslaget. I ansökan ska sökandens och delgenomförarnas ansvar och planerade åtgärder beskrivas separat för varje aktör.

Bedömning av ansökningarna

Understöd beviljas för den projekthelhet som bedöms ha de bästa förutsättningarna att genomföra de mål för understödet som anges i denna utlysning.

Kostnader som berättigar till statsunderstöd

Statsunderstöd betalas högst till ett belopp som motsvarar de faktiska kostnader som uppkommit i verksamheten och som kan godkännas på basis av beslutet om statsunderstöd.

Godtagbara kostnader är sådana kostnader som är nödvändiga för att uppnå projektets mål och som till sitt belopp är skäligen:

1. administrationskostnader,
2. personalkostnader,
3. resekostnader,
4. hyror för lokaler,
5. anskaffningskostnader för lös egendom som direkt hänför sig till uppnåendet av målet,
6. kostnader för forskning, kunskap, konsultation och motsvarande sakkunnigtjänster som anskaffats från externa källor samt nyttjanderätter och licenser,
7. andra kostnader än de som avses i punkterna 1–6 och som är nödvändiga för att uppnå det fastställda målet.

Statsunderstödet får inte användas för att finansiera uppgifter enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021), om inte dessa åtgärder har en direkt koppling till projektets försöks- och utvecklingsarbete eller till införandet av nya verksamhetsmodeller. Vid genomförandet av projektet ska särskild uppmärksamhet fästas vid att projektplanen inte innehåller överlappande åtgärder med andra statsunderstöd.

Vid beviljande av statsunderstöd tillämpas statsunderstödslagen (688/2001) och statsbudgeten för 2026 (33.03.63). Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja understöd endast om förutsättningarna för beviljande av understöd enligt statsunderstödslagen uppfylls. Ministeriet beaktar de allmänna förutsättningarna även när understödets belopp prövas.

Övriga uppgifter

Resultaten av det utredningsarbete som finansieras med statsunderstöd är offentliga och kan fritt utnyttjas av alla välfärdsområden och av social- och hälsovårdsministeriet.

STM strävar efter att fatta beslut under juni 2026. Sökanden underrättas skriftligen om beslutet.

VN/13868/2026

Avdelningen för styrning av
social och hälsovården

Mer information

Specialsakkunnig Jussi Lind, e-post jussi.lind@gov.fi, tfn +358 295 163 578
Allmänt om statsunderstöd: <https://stm.fi/valtiovustusten-hakeminen>